

WIJ **W**ILLEM **A**LEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

C O N C E P T

Besluit van

tot wijziging van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (facilitering verkeersonderzoeken en spitsmijdenprojecten))

Op de voordracht van Onze Minister van Infrastructuur en Milieu van, nr. IenM/BSK-,
Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Gelet op artikel 14, eerste lid, onder d, van de Wegenverkeerswet 1994;

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van, nr.);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Infrastructuur en Milieu van, nr.
IenM/BSK-, Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer wordt gewijzigd
als volgt:

Artikel I

A.

Aan artikel 1 worden, onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel
j door een puntkomma, de volgende begripsomschrijvingen toegevoegd:

- k. verwerking van kentekengegevens: verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 1, onderdeel b, van de Wet bescherming persoonsgegevens, met betrekking tot kentekengegevens;
- l. verantwoordelijke: verantwoordelijke als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, van de Wet bescherming persoonsgegevens;
- m. technisch hulpmiddel: hulpmiddel waarmee kentekens van voertuigen worden gefotografeerd of op andere wijze geregistreerd;
- n. kentekengegevens: het kenteken van het voertuig, de locatie en de het tijdstip van de registratie daarvan, de foto-opname of andere wijze van registratie van het kenteken en de kenmerken van het motorvoertuig;
- o. kentekenhouder: degene op wiens naam het kenteken is gesteld;
- p. verkeersonderzoek: onderzoek naar verkeersstromen, ten behoeve van maatregelen om de veiligheid en doorstroming op wegen te bevorderen;
- q. spitsmijdenproject: door Onze Minister geïnitieerd mobiliteitsproject waarbij frequente spitsreizigers in het wegverkeer uitgenodigd worden om in ruil voor een beloning de spits tijden te gaan mijden door buiten de spits tijden, met een andere vervoersmodaliteit of, binnen het kader van de doelstellingen van het project, helemaal niet meer te gaan reizen.

B.

Na hoofdstuk IIA wordt een nieuw hoofdstuk IIB ingevoegd, luidende:

Hoofdstuk IIB Verkeersonderzoeken en spitsmijdenprojecten

Artikel 44

1. Het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 18, eerste lid, van de wet kan ten behoeve van een verkeersonderzoek of een spitsmijdenproject kentekengegevens verwerken met behulp van een technisch hulpmiddel en is daarvoor dan verantwoordelijke voor de weg die het in beheer heeft.

2. De verantwoordelijke draagt ervoor zorg dat een verkeersonderzoek of een spitsmijdenproject ten minste 7 dagen voor de start van het gebruik van een technisch hulpmiddel op de weg wordt aangekondigd in een persbericht en een door de verantwoordelijke te selecteren landelijk of regionaal nieuwsblad.

Artikel 45

1. De verantwoordelijke draagt ervoor zorg dat kentekenhouders:

- a) binnen 4 weken na de in artikel 44, tweede lid, genoemde aankondiging van een verkeersonderzoek, schriftelijk worden uitgenodigd tot deelname aan het onderzoek;

- b) binnen 12 weken na de in artikel 44, tweede lid, k genoemde aankondiging van een spitsmijdenproject schriftelijk worden uitgenodigd tot deelname aan het project.

2. Indien een in het eerste lid genoemde termijn wordt overschreden wordt het verkeersonderzoek of het spitsmijdenproject opnieuw aangekondigd op de wijze als genoemd in artikel 44, tweede lid.

3. De in het eerste lid, onder a en b, genoemde termijnen worden verlengd met de duur van binnen die termijn begonnen schoolvakanties .

Artikel 46

1. De verantwoordelijke verstrekt kentekengegevens die voortkomen uit een verkeersonderzoek of een spitsmijdenproject niet dan na een daartoe verstrekking verzoek en uitsluitend aan:

- a. de bewerker met wie een bewerkersovereenkomst is afgesloten;
- b. de kentekenhouders voor zover het gegevens betreft die op hem betrekking hebben;
- c. de bij wet aangewezen toezichthouders of opsporingsinstanties, indien zij deze behoeven voor de uitvoering van hun wettelijke taken en indien grondslag en inhoud van de bevoegdheid kenbaar wordt gemaakt en voor zover gericht naar gegevens wordt gevraagd;
- d. een verzekeraar als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht, indien deze verzekeraar aannemelijk maakt deze gegevens nodig te hebben voor het behartigen van de belangen van degene die bij hem verzekerd is en nadat deze verzekerde daarvoor toestemming heeft verleend;
- e. een advocaat indien deze aannemelijk maakt deze gegevens nodig te hebben voor het behartigen van de belangen van zijn cliënt.

2. Een verzoek om verstrekking van gegevens wordt schriftelijk ingediend.

3. Bij het verstrekken van persoonsgegevens worden gegevens van andere personen voor zover mogelijk geanonimiseerd.

Artikel 47

Kentekengegevens die zijn verkregen met behulp van een technisch hulpmiddel worden:

- a. bij verkeersonderzoeken waar individuele deelname van de kentekenhouders niet nodig is, direct geanonimiseerd;
- b. indien de kentekenhouders heeft laten blijken niet te willen deelnemen aan het verkeersonderzoek of het spitsmijdenproject direct nadat hij dit kenbaar

heeft gemaakt vernietigd;

c. indien de kentekenhouder binnen drie weken na daartoe schriftelijk te zijn uitgenodigd niet heeft gereageerd op een uitnodiging tot deelname aan een verkeersonderzoek of spitsmijdenproject na het verstrijken van die periode direct vernietigd;

d. indien de kentekenhouder heeft ingestemd met deelname aan het verkeersonderzoek of het spitsmijdenproject, niet langer bewaard dan vier weken na beëindiging van het spitsmijdenproject en uiterlijk aan het einde van die termijn geanonimiseerd of vernietigd.

Artikel II

Artikel XVI, onderdeel D, van de Reparatiewet infrastructuur en milieu 2014 en dit besluit treden in werking met ingang van 1 januari 2016.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Nota van toelichting

Algemeen deel

Paragraaf 1 *Achtergrond*

De onderhavige wijziging van het BABW is gebaseerd op het gewijzigde artikel 14 Wegenverkeerswet 1994 (WVW) zoals opgenomen in de Reparatiewet Infrastructuur en Milieu 2015. Het gewijzigde artikel 14 dat in werking treedt op de dag dat de onderhavige wijziging van het BABW in werking treedt houdt, kort samengevat, in dat artikel 14, eerste lid, WVW is aangevuld met een nieuw onderdeel d. Dit onderdeel maakt het mogelijk om een technisch hulpmiddel te gebruiken bij het verwerken van kentekengegevens van voertuigen op de weg, voor zover dat strekt ten behoeve van specifieke nader omschreven doelen. Die doelen zijn het verzekeren van de veiligheid op de weg enerzijds en het in stand houden van de weg en het waarborgen van de bruikbaarheid daarvan anderzijds. De wijziging van het BABW strekt ertoe uniforme regels voor alle wegbeheerders in te voeren om de privacy van de betrokken kentekenhouder te borgen. Kentekengegevens zijn immers persoonsgegevens in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens. Kentekenhouders krijgen meer en meer te maken met verkeersonderzoeken en spitsmijdenprojecten waarvoor zij worden aangeschreven door de wegbeheerder, veelal Rijkswaterstaat (RWS), aan de hand van hun kentekengegevens. Deze gegevens worden tot nu toe verkregen uit camerabeelden met behulp van automatische kentekenherkenning, ook Automatic Number Plate Recognition (ANPR) genoemd. Dit is een techniek waarbij met behulp van camera's kentekens van voertuigen in het verkeer worden vastgelegd. Nieuwe technieken zijn in ontwikkeling maar op dit moment zijn die technieken nog niet bruikbaar en van de vereiste waarborgen voorzien zodat zij nog niet kunnen worden toegepast.

Op basis van artikel 10, eerste lid van de Grondwet, heeft een ieder, behoudens bij of krachtens de wet te stellen beperkingen, recht op eerbiediging van zijn persoonlijke levenssfeer. Ingevolge artikel 10, tweede lid, van de Grondwet, stelt de wet regels ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer in verband met het vastleggen en verstrekken van persoonsgegevens. De grondslag voor de onderhavige verwerkingen ligt in de publiekrechtelijke taak van de wegbeheerder zoals hierna beschreven. Het spreekt voor zich dat de inperking van de persoonlijke levenssfeer tot het minimum dient te worden beperkt. Hierover valt het volgende op te merken.

Paragraaf 2 *Publiekrechtelijke taak*

Het beheer van rijkswegen is ondergebracht bij Rijkswaterstaat en dat van de provinciale wegen bij Gedeputeerde Staten. Daarnaast heeft het dagelijks bestuur van een waterschap en het College van B&W het beheer over de overige wegen. Het beheer van genoemde wegen maakt deel uit van de

publiekrechtelijke taak van het desbetreffende bestuursorgaan. Verkeersbesluiten worden genomen door de bestuursorganen elk voor de wegen die zij in beheer hebben (art. 18 WVV). In artikel 6, onderdeel e van de Wet bescherming persoonsgegevens is geregeld dat verwerking van persoonsgegevens, voor zover dat noodzakelijk is voor de publiekrechtelijke taak van het bestuursorgaan is toegestaan. Daarbij geldt de Wbp als uitgangspunt. Dat betekent dat de verwerking op behoorlijke en zorgvuldige wijze moet plaatsvinden en dat de verwerking toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig is. Om dit te kunnen beoordelen zijn Privacy Impact Assessments voorbereid voor de verkeersonderzoeken en spitsmijdenprojecten. De onderhavige wijziging van het BABW is op grond van art. 51, tweede lid, Wbp voor advies voorgelegd aan het College bescherming persoonsgegevens.

Paragraaf 3 Verkeersonderzoeken en spitsmijdenprojecten

Allereerst wordt ingegaan op de instrumenten die nodig zijn om genoemde doelen zoals hiervoor beschreven te bereiken of in elk geval zo goed mogelijk na te streven. Deze instrumenten zijn de door RWS uitgevoerde verkeersonderzoeken en de door of namens verschillende wegbeheerders uitgevoerde spitsmijdenprojecten.

Verkeersonderzoeken

RWS voert met regelmaat verkeersonderzoeken uit. Doel van die verkeersonderzoeken is het bepalen van bewegingspatronen van gebruikers van het hoofdwegennet. Daarbij wordt gebruik gemaakt van ANPR. De verkeersonderzoeken hebben tot doel de bruikbaarheid van de desbetreffende wegen te borgen en te bepalen waar werkzaamheden op het hoofdwegennet moeten plaatsvinden. De beelden en kentekens die hieruit voortkomen worden zo kort mogelijk bewaard en/of geanonimiseerd. Zodra een verkeersonderzoek wordt voorbereid wordt hiervan melding gedaan aan de Functionaris Gegevensbescherming van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Spitsmijdenprojecten

Naast de hiervoor genoemde verkeersonderzoeken vinden ook spitsmijdenprojecten plaats. Spitsmijdenprojecten komen voort uit het Programma Anders Betalen voor Mobiliteit dat een aantal jaren geleden binnen het toenmalige Ministerie van Verkeer en Waterstaat is ontwikkeld. Daarbij werd geëxperimenteerd met proeven met positieve prijsprikkels om buiten de spits tijden te rijden. Na evaluatie van deze proeven bleek dat zij buitengewoon effectief waren voor de verkeersdoorstroming waardoor de projecten op grotere schaal werden ingezet en zijn de spitsmijdenprojecten tot stand gekomen. Deze projecten worden gefinancierd door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu maar worden uitgevoerd door o.a. lagere overheden. Met deze projecten wordt beoogd het op een efficiënte manier bevorderen van de verkeersdoorstroming

op congestiegevoelige wegen en daarmee het aantal voertuigverliesuren aantoonbaar te beperken, waarmee het economisch belang van de Nederlandse samenleving wordt gediend.

Automobilisten waarvan aantoonbaar en objectief uit de voormeting blijkt dat zij frequent in de spitsperioden gebruik maken van een weg, worden uitgenodigd om vrijwillig deel te nemen aan een spitsmijdenproject. Deelnemers worden uitgedaagd om tijdens het project de spits te gaan mijden, veelal met een financiële prikkel. Uitgangspunt voor de hoogte van het aantal te verdienen spitsmijdingen zijn het aantal kentekenregistraties in de voormeting. Daarmee kan ook objectief worden vastgesteld of er sprake van een rechtmatige uitbetaling van de beloning.

Paragraaf 4

Resultaten internetconsultatie: P.M.

Resultaten voorhangprocedures: P.M.

Nalevingskosten en administratieve lasten

Aan de wijziging van dit besluit zijn geen nalevingskosten en administratieve lasten verbonden.

ARTIKELSGEWIJS DEEL

Artikel 1

In dit artikel is een aantal nieuwe definities toegevoegd. Het gaat hier onder meer om definities die gerelateerd zijn aan de Wet bescherming persoonsgegevens, zoals in onderdeel k en l. Daarnaast wordt in onderdeel m het begrip "technisch hulpmiddel" gedefinieerd. Hierin wordt op dit moment nog vooral gedoeld op ANPR. Denkbaar is dat hier in de toekomst nieuwe technieken worden ondergebracht, zodra deze van de nodige waarborgen zijn voorzien en bruikbaar blijken. Tenslotte zijn in onderdeel p en q definities opgenomen van verkeersonderzoek en spitsmijdenproject.

Artikel 44

In artikel 44, eerste lid, is geregeld dat het bevoegd gezag dat beoogt kentekens te verwerken ten behoeve van een verkeersonderzoek of spitsmijdenproject, de verantwoordelijke is in de zin van de Wbp. De verantwoordelijke draagt, zoals is bepaald in het tweede lid, ervoor zorg dat een verkeersonderzoek of spitsmijdenproject ten minste zeven dagen voorafgaand aan het gebruik van het technisch hulpmiddel dat daarvoor benodigd is, op een bepaalde wijze worden aangekondigd. Deze aankondiging is van belang omdat weggebruikers tijdig kennis moeten kunnen nemen van het feit dat hun kentekens kunnen worden gefotografeerd.

Artikel 45

Het eerste en tweede lid van dit artikel strekken ertoe de tijdsspanne waarover gefotografeerde kentekens mogen worden bewaard voordat kentekenhouders worden aangeschreven, te limiteren. Voorkomen moet worden dat kentekens langer worden bewaard dan strikt noodzakelijk is. Daarom is in onderdeel a voor verkeersonderzoeken bepaald dat kentekenhouders binnen 4 weken na de aankondiging schriftelijk moeten worden benaderd over het onderzoek. Gebeurt dat niet binnen die periode dan moet het onderzoek opnieuw worden aangekondigd. De termijn van vier weken wordt verlengd met de duur van de binnen die termijn begonnen schoolvakanties. Gebleken is dat het kentekenhouders in deze periode in veel mindere mate op een uitnodiging tot deelname reageren zodat een verlenging van de termijn in de rede ligt.

Voor spitsmijdenprojecten is in onderdeel b geregeld dat de kentekens gedurende ten hoogste 12 weken mogen worden bewaard voordat de kentekenhouder wordt aangeschreven met inachtnaam van verlenging van deze termijn met de periode van de schoolvakanties. Een periode van 12 weken is nodig omdat op basis van de gefotografeerde kentekens een selectie moet plaatsvinden welke (motor)voertuigen met een bepaalde minimale frequentie in de spits gesignaleerd zijn. Deze selectie hoeft niet plaats te vinden bij de hiervoor genoemde verkeersonderzoeken. Bij spitsmijdenprojecten wordt bovendien eerst getoetst of kentekens zijn opgenomen van automobilisten die eerder hebben aangegeven niet benaderd te willen worden voor deze projecten. Uitnodigingen voor spitsmijdenprojecten vallen onder de definitie van reclame zoals geformuleerd door de Reclame Code Commissie. Dit brengt met zich dat moet worden gecheckt of automobilisten zijn opgenomen in het Nationaal Postregister in welk geval zij niet worden aangeschreven. Deze verplichting geldt niet voor verkeersonderzoeken. Ook wordt gecheckt of automobilisten zijn opgenomen in het Nationaal Overledenenregister in welk geval zij evenmin worden aangeschreven. Met het uitvoeren van deze checks gaat, om ze zorgvuldig uit te voeren, enige tijd gepaard waardoor een termijn van 12 weken noodzakelijk is.

Worden genoemde perioden van respectievelijk 4 en 12 weken met een, voor zover van toepassing, verlenging met de duur van de schoolvakanties overschreden dan is in het tweede lid geregeld dat het onderzoek of project opnieuw moet worden aangekondigd.

Artikel 46

In dit artikel zijn de personen en instanties opgesomd aan wie kentekengegevens op verzoek kunnen worden verstrekt.

Volledigheidshalve is hier ook de betrokkene opgenomen, die ingevolge artikel 35 Wbp recht op inzage heeft in de eigen persoonsgegevens.

De opsomming in artikel 46 is limitatief. Uitgangspunt is dat er geen verstrekking plaatsvindt van de kentekengegevens aan andere derden, dan de derden opgenomen in dit artikel.

Bij wet aangewezen toezichthouders en opsporingsdiensten kunnen ten behoeve van de uitvoering van wettelijke taak om persoonsgegevens verzoeken. De instantie die beschikt over toezichthoudende of opsporingsbevoegdheid mag de gegevens alleen inzien of vorderen na het overleggen van een schriftelijk verzoek waaruit duidelijk blijkt op welke wettelijke grondslag zijn bevoegdheid is gebaseerd. Bovendien moet sprake zijn van specifiek en gericht onderzoek.

Advocaten danwel verzekeraars kunnen in het belang van hun cliënt danwel hun verzekerde een verzoek indienen om verstrekking van gegevens in het kader van afhandeling van schade ten gevolge van een verkeersongeval. Bij de behandeling van dit verzoek zal door de wegbeheerder een belangenafweging gemaakt worden tussen alle betrokken belangen. Bij de afweging zal onder meer onderzocht worden of de gevraagde gegevens noodzakelijk zijn voor het afhandeling van het verkeersongeval, en of de gegevens door de verzoeker niet op een andere wijze kunnen worden verkregen. Aan een verzoek tot verstrekking zijn voorwaarden verbonden. Zo dienen verzekeringsinstellingen en advocaten een verzoek schriftelijk in te dienen en dient de toestemming van de betrokkene te worden overlegd.

Eventuele persoonsgegevens van anderen dan betrokkene zullen door de wegbeheerder zo veel mogelijk worden geanonimiseerd.

Artikel 47

In dit artikel is geregeld in welke gevallen en wanneer kentekengegevens moeten worden geanonimiseerd of vernietigd.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,